

บริษัท สำนักพิมพ์เอมพันธ์ จำกัด
AIMPHAN PRESS CO., LTD.

หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน

ภาษาไทย ๓ เล่ม ๑

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๐

ได้ผ่านการตรวจสอบจากสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษาให้ความเห็นชอบเรียบร้อยแล้ว

ผู้เรียบเรียง

รศ.ผกาศรี	เย็นบุตร	ค.บ.(ภาษาไทย-ฝรั่งเศส), ค.ม.(การสอนภาษาไทย)
ดร.สุภัค	มหาวรรการ	ศศ.บ.(ภาษาไทย) เกียรตินิยม, อ.ม.(ภาษาไทย), อ.ด.(ภาษาไทย)
นางสาวนิธอร	พรอำไพสกุล	กศ.บ.(ภาษาไทย), ศศ.ม.(ภาษาไทย)

ผู้ตรวจ

รศ.ประไพ	เชิงฉลาด	ค.บ.(ภาษาไทย-ฝรั่งเศส), ค.ม.(การสอนภาษาไทย)
ผศ.ชานพิศ	อิฐรัตน์	อ.บ.(ภาษาไทย), อ.ม.(ภาษาไทย)
ผศ.วิมลศิริ	ร่วมสุข	กศ.บ.(ภาษาและวรรณคดีไทย), กศ.ม.(ภาษาและวรรณคดีไทย)

บรรณาธิการ

นางสาวสุชาดา	วราหพันธ์	กศ.บ.(สังคมศึกษา), ค.ม.(พื้นฐานการศึกษา)
รศ.สุกัญญา	สุจฉายา	อ.บ.(ภาษาไทย), อ.ม.(ภาษาไทย)

ปีที่พิมพ์ ๒๕๕๕

พิมพ์ครั้งที่ ๑

ISBN 978-616-07-0428-6

จัดทำโดย บริษัท สำนักพิมพ์เอมพันธ์ จำกัด

● ฝ่ายการตลาด, ฝ่ายการเงินและบัญชี, ฝ่ายผลิตและจัดส่ง :

๖๗/๑๐๙ หมู่ ๑ ซ.พระแม่การุณย์ ต.บ้านใหม่ อ.ปากเกร็ด จ.นนทบุรี ๑๑๑๒๐
โทร. ๐-๒๕๕๔-๕๕๕๙, ๐-๒๕๕๔-๕๕๕๓, ๐-๒๕๖๑-๕๕๕๐-๒ โทรสาร ๐-๒๕๖๑-๕๕๕๗

● ฝ่ายวิชาการ :

๘๗/๑๒๒ ถ.เทศบาลสงเคราะห์ แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ ๑๐๙๐๐
โทร. ๐-๒๕๕๔-๔๘๑๘-๒๐, ๐-๒๕๕๓-๘๑๖๘-๙ โทรสาร ๐-๒๕๕๐-๒๕๒๓

สงวนลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติ ลิขสิทธิ์เป็นของบริษัท สำนักพิมพ์เอมพันธ์ จำกัด

หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ๓ เล่ม ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ เรียบเรียงตาม
มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

เนื้อหาในหนังสือเล่มนี้แบ่งออกเป็น ๑๐ หน่วยการเรียนรู้ ประกอบด้วย คำต่างประเทศ
ในภาษาไทย ประโยคซับซ้อน การฟังและการดูสารอย่างวิเคราะห์และวิจารณ์ การพูด
การเขียนคัดลายมือ การเขียนตามโอกาสต่าง ๆ และการเขียนชีวประวัติ การเขียนย่อความ
และการเขียนจดหมายกิจธุระ การอ่านตีความและประเมินคุณค่า การแต่งคำประพันธ์
ประเภทโคลงสี่สุภาพ พระบรมราโชวาท และพระอภัยมณี ตอนพระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร

หวังเป็นอย่างยิ่งว่า หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ๓ เล่ม ๑ เล่มนี้
จะอำนวยประโยชน์ต่อผู้สอนที่จะนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนา
เต็มตามศักยภาพและบรรลุตามเป้าหมายของหลักสูตร

ฝ่ายวิชาการ บริษัท สำนักพิมพ์เอมพันธ์ จำกัด

มีนาคม ๒๕๕๕

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ คำต่างประเทศในภาษาไทย ๑

คำยืมภาษาชวา – มลายู	๒
คำยืมภาษาทมิฬ	๔
คำยืมภาษามอญ หรือตะเลง	๕
คำยืมภาษาพม่า	๕
คำยืมภาษาโปรตุเกส	๖
คำยืมภาษาฝรั่งเศส	๗
คำยืมภาษาเปอร์เซียและภาษาอาหรับ	๘
กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้	๙

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ประโยคซับซ้อน ๑๑

ประโยคซับซ้อน	๑๒
ประโยคสามัญที่ซับซ้อน	๑๒
ประโยคซ้อนที่ซับซ้อน	๑๓
ประโยครวมที่ซับซ้อน	๑๕
กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้	๑๖

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ การฟังและการดูสารอย่างวิเคราะห์และวิจารณ์ ๑๘

การฟังและการดูสารประเภทข่าวสารและความรู้	๑๙
การฟังและการดูสารประเภทจรรโลงใจ	๒๑
การฟังและการดูสารประเภทโน้มน้าวใจ	๒๒
กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้	๒๔

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ การพูด ๒๖

การพูดแสดงความคิดเห็นและประเมินเรื่องจากการฟังและการดู	๒๗
การพูดวิเคราะห์วิจารณ์เรื่องที่ฟังและดู	๒๙
การพูดรายงานการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น	๓๒
กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้	๓๕

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ การเขียนคัดลายมือ การเขียนตามโอกาสต่างๆ และการเขียนชีวประวัติ ๓๖

การคัดลายมือตัวบรรจงครึ่งบรรทัด	๓๗
การเขียนตามโอกาสต่างๆ	๔๐
การเขียนประวัติชีวิต	๔๓
กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้	๔๙

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ การเขียนย่อความ และการเขียนจดหมายกิจธุระ ๕๐

การเขียนย่อความ	๕๑
การเขียนจดหมายกิจธุระ	๕๘
กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้	๖๓

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ การอ่านตีความและประเมินคุณค่า ๖๖

ความหมายของการอ่านตีความและการอ่านประเมินคุณค่า	๖๗
แนวการอ่านตีความ	๖๗
แนวการอ่านอย่างประเมินคุณค่า	๗๒
กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้	๗๓

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ การแต่งคำประพันธ์ประเภทโคลงสี่สุภาพ ๗๙

ฉันทลักษณ์ของโคลงสี่สุภาพ	๘๐
ความไพเราะของโคลงสี่สุภาพ	๘๑
กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้	๘๕

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ พระบรมราโชวาท ๘๖

ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับพระบรมราโชวาท	๘๗
เนื้อหา	๘๘
วิเคราะห์คุณค่าพระบรมราโชวาท	๙๘
กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้	๑๐๒

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๐ พระอภัยมณี ๑๐๓

ตอนพระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร

ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับนิทานคำกลอนเรื่องพระอภัยมณี	๑๐๔
เนื้อหา	๑๐๗
วิเคราะห์คุณค่าพระอภัยมณี	๑๒๙
บทอาขยานจากเรื่อง	๑๓๗
กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้	๑๓๘

บรรณานุกรม ๑๓๙

สาระที่ ๔ หลักการใช้ภาษาไทย

มาตรฐาน ท ๔.๑ เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษา และพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

ตัวชี้วัด : สิ่งที่นักเรียนพึงรู้และปฏิบัติได้

๑. จำแนกและใช้คำภาษาต่างประเทศที่ใช้ในภาษาไทย

ประเทศไทยมีความสัมพันธ์กับต่างประเทศ ทั้งทางด้านวัฒนธรรม ศาสนา การค้าขาย เศรษฐกิจและการเมือง จึงทำให้ภาษาของชาตินั้นๆ เข้ามาปะปนอยู่ในภาษาไทย ทั้งใช้ในวรรณคดีและในคำศัพท์ทั่วไป

คำที่มาจากภาษาต่างประเทศ

ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ นักเรียนได้เรียนเรื่องคำต่างประเทศที่ไทยยืมมาใช้ ได้แก่ คำที่ยืมมาจากทางภาษาบาลีภาษาสันสกฤต ภาษาเขมร ภาษาจีน ภาษาอังกฤษ ในชั้นเรียนนี้จะกล่าวถึงคำยืมที่มาจากภาษาอื่นดังนี้

ชวา-มลายู เป็นดินแดนที่มีอาณาเขตติดต่อกับตอนใต้ของประเทศไทย และมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดทางการค้าขาย และการคมนาคม ไทยรับวัฒนธรรมต่างๆ ของอินเดียผ่านชาวชวา-มลายู นอกจากนี้ ภาษาชวา-มลายูได้เข้ามาปะปนในภาษาไทยผ่านทางวรรณคดีสมัยกรุงศรีอยุธยาตอนปลาย เรื่อง ดาหลังและอิเหนา ซึ่งเป็นพระนิพนธ์ในเจ้าฟ้าหญิงกุนทล และเจ้าฟ้าหญิงมุกตามลำดับ ต่อมาในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์เป็นราชธานี รัชกาลที่ ๑ ได้ทรงพระราชนิพนธ์บทละครเรื่องดาหลังและอิเหนาขึ้นอีกครั้งเพื่อรักษาและสืบทอดวรรณคดีที่สูญหายหลังจากทำศึกสงครามกับประเทศพม่า และในสมัยรัชกาลที่ ๒ ซึ่งเป็นยุคทองของวรรณคดี พระองค์ได้ทรงพระราชนิพนธ์บทละครเรื่องอิเหนาขึ้นใหม่ เพื่อใช้แสดงละครใน และอิเหนาในรัชกาลที่ ๒ ก็ได้รับการยกย่องว่าเป็นยอดของบทละครใน

อิทธิพลของวรรณคดี เรื่องดาหลังและอิเหนา ทำให้คำภาษาชวา-มลายู เป็นที่รู้จักของคนไทยในสมัยนั้น คำภาษาชวา-มลายู หลายคำได้นำมาใช้พูดและแต่งคำประพันธ์ต่างๆ ในภาษาไทย และสืบทอดกันมาจนกระทั่งปัจจุบัน

ตัวอย่าง คำยืมภาษาชวา - มลายูในวรรณคดี

กระยาหั่น	หมายถึง	วิมาน สวรรค์ชั้นฟ้า
บุหร่ง	หมายถึง	นกยูง
บุหลัน	หมายถึง	พระจันทร์
แบหลา	หมายถึง	ฆ่าตัวตาย
ปาหนัน	หมายถึง	ดอกกล้าเจียก
มะงุมมะงาหรา	หมายถึง	เที่ยวไป
อัสญแดหว่า	หมายถึง	เทวดา
ตุนาหั่น	หมายถึง	คู่หมั้น

อิเหนา	หมายถึง	ชื่อพระเอกในวรรณคดีเรื่องอิเหนา และดาหลัง พบในสำนวน “ว่าแต่เขาอิเหนาเป็นเอง”
--------	---------	--

ตัวอย่าง คำยืมภาษาชวา - มลายูที่ใช้ทั่วไปในภาษาไทย

กระดังงา	หมายถึง	ชื่อดอกไม้มีกลิ่นหอมมี ๖ กลีบ ดอกใช้กลั่นน้ำมันหอมได้
ทุเรียน	หมายถึง	ผลไม้ผลไม้ใหญ่มีหนามแหลม
บุหงา	หมายถึง	ดอกไม้
มังคุด	หมายถึง	ชื่อต้นไม้ชนิดหนึ่ง ผลกลมสีแดงคล้ำ เปลือกหนา เนื้อในขาวเป็นกลีบ
กูเรา กูเลา	หมายถึง	ชื่อปลาทะเลและน้ำกร่อยชนิดหนึ่ง
กริช	หมายถึง	มีด ๒ คม รูปคด ปลายแหลม
ปาเต๊ะ	หมายถึง	ชื่อผ้าไหมชนิดหนึ่ง ทำลวดลายโดยเคลือบด้วยสีผงเหลวในส่วนที่ไม่ต้องการให้มีสีสันหรือลวดลาย
กุดัง โกดัง	หมายถึง	โรงเก็บสินค้าหรือสิ่งของ
มัสยิด	หมายถึง	ที่ประชุมทำศาสนกิจของมุสลิม
อังกะลุง	หมายถึง	เครื่องดนตรีอย่างหนึ่งทำด้วยปล้องไม้ไผ่ใช้เชย่ำ
ยี่เก	หมายถึง	การละเล่นชนิดหนึ่ง
ตะเบ๊ะ	หมายถึง	ท่าเคารพด้วยมือของทหาร ตำรวจ ลูกเสือ เป็นต้น
น้อยหน้า	หมายถึง	ชื่อไม้พุ่มขนาดเล็ก ผลสีเขียว ผิวหนูนเป็นตาๆ เนื้อในผลหนาขาว รสหวาน มีเมล็ดมาก แต่ละเมล็ดมีเนื้อสีขาวหุ้มอยู่
สาอู	หมายถึง	ต้นไม้จำพวกปาล์ม ใช้ใส่ในลำต้นทำแปง
โลมา	หมายถึง	สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม อาศัยอยู่ในทะเล
ภูเก็ต	หมายถึง	ชื่อจังหวัด
อูรังอุตัง	หมายถึง	ชื่อลิงขนาดใหญ่ แขนยาวถึงตาตุ่ม มีลักษณะกิริยาล้ายคนมาก
บูดู	หมายถึง	น้ำปลาใช้หมักปรุงเป็นเครื่องจิ้มและราดข้าวยั่ว

คำยืมภาษาทมิฬ

ชนชาติทมิฬ เป็นชนพื้นเมืองอินเดียเผ่าหนึ่ง ปัจจุบันอาศัยอยู่ทางอินเดียแถบใต้ และเกาะลังกาแถบเหนือ ชนชาติทมิฬจะพูดภาษาทมิฬกับคนไทยที่อยู่ทางภาคใต้มานานแล้ว ตามหลักฐานทางประวัติศาสตร์ พวกลังกาเป็นผู้ที่นำภาษาทมิฬมาสู่ประเทศไทย ส่วนใหญ่คำยืมภาษาทมิฬมักจะเป็นคำทับศัพท์ โดยมีการเปลี่ยนแปลงเสียงคำศัพท์ให้เข้ากับระบบของภาษาไทย

ตัวอย่าง คำยืมภาษาทมิฬ

แกงกะหรี่	หมายถึง	แกงชนิดหนึ่งมีสีเหลือง ประดับด้วยเครื่องเทศ
กำมะหยี่	หมายถึง	ผ้าชนิดหนึ่ง มีขนด้านเดียวอ่อนนุ่ม เป็นมัน
กระส่าย	หมายถึง	เครื่องแทรกยา
ตะกั่ว	หมายถึง	โลหะชนิดหนึ่ง
กุลี	หมายถึง	คนรับจ้างทำงานหยาบ
อากาด	หมายถึง	ผักดอง
ยี่หระ	หมายถึง	เครื่องเทศชนิดหนึ่ง
สาเก	หมายถึง	ชื่อต้นไม้ชนิดหนึ่ง ใบใหญ่เป็นแฉก ผลเป็นอาหาร
กานพลู	หมายถึง	ต้นไม้ขนาดย่อม ดอกตูม ใช้ก้านดอก เป็นเครื่องเทศ
ตรียมปวาย	หมายถึง	พิธีพราหมณ์ฝ่ายใต้ กระทำรับพระอิศวร หรือพิธีโล้ชิงช้า กระทำในเดือนนี้ ตอนเช้า ของวันขึ้น ๗ ค่ำ กับตอนเย็นของวันขึ้น ๘ ค่ำ

คำยืมภาษามอญ หรือตะเลง

ไทยและมอญมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกันมาตั้งแต่สมัยโบราณ ไทยรับเอาอารยธรรมด้านพุทธศาสนาและอักษรศาสตร์มาจากมอญ แต่เดิมมอญเคยมีดินแดนอยู่ในส่วนหนึ่งของประเทศพม่า แต่หลังจากพ่ายแพ้สงคราม และถูกพม่าผนวกดินแดน ชาวมอญส่วนหนึ่งได้อพยพมาอาศัยอยู่ในประเทศไทย วัฒนธรรมต่างๆ ของชาวมอญ รวมทั้งวัฒนธรรมด้านภาษาจึงเข้ามาสู่ประเทศด้วยเช่นกัน

ตัวอย่าง คำยืมภาษามอญ หรือตะเลง

ตะละแม่	หมายถึง	คำเรียกเจ้านายผู้หญิงชั้นสูง
กระแจะ	หมายถึง	เครื่องหอมสำหรับทาหรือเจิม
พลาย	หมายถึง	ช้างตัวผู้
จัญไร	หมายถึง	เป็นเสนียด เลวทราม
ละมี (ฝ่าละมี)	หมายถึง	ฝ่าหม้อดินเผา
กรูด (มะกรูด)	หมายถึง	ชื่อผลไม้ มีผลขนาดเล็ก คล้ายมะนาว ผิวขรุขระ ผิวของผลมะกรูดและใบใช้ปรุงอาหาร
ตะราง	หมายถึง	ที่คุมขังผู้ทำความผิดทางอาญา

คำยืมภาษาพม่า

ประเทศพม่าเป็นประเทศเพื่อนบ้านที่มีพรมแดนติดต่อกับประเทศไทยมากที่สุด โดยมีอาณาเขตติดต่อกับประเทศไทย ทั้งในภาคเหนือและภาคตะวันตก ด้วยสภาพภูมิศาสตร์ดังกล่าว ทำให้ชาวไทยและชาวพม่ามีความสัมพันธ์ต่อกันทั้งในด้านการค้าขาย และด้านประวัติศาสตร์ ภาษาพม่าจึงเข้ามาปะปนอยู่ในภาษาไทย เช่นเดียวกับภาษาอื่นๆ

ตัวอย่าง คำยืมภาษาพม่า

กะปิ	หมายถึง	ของเค็มทำด้วยกุ้งกับเกลือ โขลก และหมักไว้
กากี (สี)	หมายถึง	สีน้ำตาลปนเหลือง
ส่วย	หมายถึง	เชลย
จวน	หมายถึง	บ้านพักเจ้าเมือง
ปอย	หมายถึง	งานพิธีต่างๆ เช่นงานประเพณีฉลองการสร้าง ถาวรวัตถุของวัด หรืองานบวช
อิระวดี	หมายถึง	ชื่อแม่น้ำ

ประเทศไทยมีความสัมพันธ์กับโปรตุเกสทางการค้าขายตั้งแต่สมัยอยุธยา ผ่านทางดินแดนมลายู โปรตุเกสเป็นชาวตะวันตกชาติแรกที่เข้ามาผูกขาดการค้าขายแถบเอเชีย

ตัวอย่าง คำยืมภาษาโปรตุเกส

บาทหลวง	หมายถึง	นักบวชในศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิก
กัมปะโด	หมายถึง	นายหน้าซื้อ ขาย
กะละแม	หมายถึง	ขนมเหนียวสีดำ กวนด้วยกะทิและน้ำตาล
สบู	หมายถึง	สิ่งที่ใช้ฟอกตัว
ปั่นแห้ง	หมายถึง	เข็มขัด
เลหลัง	หมายถึง	ซื้อขายด้วยวิธีประกวดราคา
เหรียญ	หมายถึง	โลหะที่ทำเป็นรูปกลมแบน

ประเทศไทยมีความสัมพันธ์กับประเทศฝรั่งเศสตั้งแต่สมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช และมีการส่งคณะทูตไปเจริญสัมพันธไมตรีซึ่งกันและกันประเทศฝรั่งเศสเกี่ยวข้องกับประเทศไทยทั้งด้านการเมืองและการค้าขาย คำยืมภาษาฝรั่งเศสมักจะเป็นคำทับศัพท์ทั้งชื่อเฉพาะและศัพท์ทั่วไป

ตัวอย่าง คำยืมภาษาฝรั่งเศส

กงสุล	หมายถึง	พนักงานดูแลรักษาผลประโยชน์ ของชาวต่างประเทศ
กับปิตัน	หมายถึง	นายเรือ
คิว	หมายถึง	การเรียงลำดับก่อนหลัง
โก้เก๋	หมายถึง	สวยเข้าที่จนอวดได้
บูเก้ต์	หมายถึง	ช่อดอกไม้
คาเฟ่	หมายถึง	กาแฟ
บุฟเฟต์	หมายถึง	อาหารที่บริการด้วยตนเอง
ครัวซองต์	หมายถึง	ขนมประเภทหนึ่งทำด้วยแป้ง
คูปอง	หมายถึง	บัตรหรือตั๋วใช้ซื้อของ
ไซเฟอร์	หมายถึง	พนักงานขับรถ
บัลเลต์	หมายถึง	การเต้นระบำปลายเท้า
กีตาร์	หมายถึง	เครื่องดนตรีชนิดหนึ่ง
เรสตัวรองต์	หมายถึง	ภัตตาคาร
ปารีส	หมายถึง	ชื่อเมืองหลวงของประเทศฝรั่งเศส
เช็ค	หมายถึง	ตั๋วเงินชนิดหนึ่งซึ่งผู้ฝากเงินสั่งธนาคาร ให้จ่ายเงินแก่ผู้ถือ

คำยืมภาษาเปอร์เซีย และภาษาอาหรับ

ชาวเปอร์เซียและอาหรับซึ่งนับถือศาสนาอิสลามได้เข้ามาติดต่อกับชาวไทยตั้งแต่สมัยสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ มีความคุ้นเคยกับราชสำนักของไทย ชาวเปอร์เซียและชาวอาหรับได้ตั้งบ้านเรือนอยู่ในกรุงศรีอยุธยา และกรุงธนบุรีเป็นจำนวนมาก ภาษาเปอร์เซียและภาษาอาหรับเรารับเข้ามาใช้ทั้งในวรรณคดีและใช้ในชีวิตประจำวัน

ตัวอย่าง คำยืมภาษาเปอร์เซีย

องุ่น	หมายถึง	ไม้เถาชนิดหนึ่งผลเป็นพวง
กุหลาบ	หมายถึง	ไม้ดอกมีกลิ่นหอม
เข็มขาบ	หมายถึง	ผ้าที่ทอควบกับทองแดงเป็นริ้วๆ ตามยาว
สุหร่าย	หมายถึง	เครื่องโปรยน้ำเป็นฝอย
การรวาน	หมายถึง	กองเกวียน
ตาด	หมายถึง	ผ้าที่ทอด้วยไหมควบกับเงินแดงหรือทองแดงจำนวนเท่าๆ กัน
ปสาน	หมายถึง	ตลาด
ฝรั่ง	หมายถึง	ชาวตะวันตก
เย็บปัก	หมายถึง	ผ้าที่ทอด้วยไหมยกดอกเงินหรือทอง

ตัวอย่าง คำยืมภาษาอาหรับ

กะหล่ำ	หมายถึง	อาบหรือซุบโลหะมีค่า
สุหร่า	หมายถึง	สุสานของชาวมุสลิม
หญ้าฝรั่ง	หมายถึง	เกสรของพืชชนิดหนึ่งใช้ทำยา เครื่องหอม

หนึ่งการศึกษาคำยืมที่มาจากภาษาต่างประเทศ นักเรียนอาจค้นคว้าคำเหล่านั้นได้จากพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน หรือพจนานุกรมภาษาต่างประเทศที่ใช้ในภาษาไทย ในพจนานุกรมจะมีอักษรย่อกำกับเพื่อบอกว่าคำยืมนั้นมาจากภาษาใดเช่น

- ข. หมายถึง ภาษาเขมร เช่น คำว่า ขลา หมายถึง เสือ (ข.ขลา)
- ช. หมายถึง ภาษาชวา เช่น คำว่า บุหร่ง หมายถึง นกยูง (ช.)
- ต. หมายถึง ภาษาตะเลงหรือภาษามอญ เช่น คำว่า พลาย หมายถึง ช้างตัวผู้ (ต.)
- ส. หมายถึง ภาษาสันสกฤต เช่น คำว่า ไวกูณฐ์ หมายถึง ที่ประทับของพระนารายณ์ (ส.)
- ป. หมายถึง ภาษาบาลี เช่น คำว่า ทุกข์ หมายถึง ความยากลำบาก ความไม่สบายกายไม่สบายใจ (ป.)
- ฝ. หมายถึง ภาษาฝรั่งเศส เช่น คำว่า กงสุล หมายถึง ชื่อตำแหน่งของบุคคลซึ่งรัฐบาลของประเทศหนึ่งแต่งตั้งให้เป็นผู้แทนประจำในเมืองต่างๆ ของอีกประเทศหนึ่ง (ฝ. consul)
- อ. หมายถึง ภาษาอังกฤษ เช่น คำว่า ไวโอลิน หมายถึง เครื่องดนตรีจำพวกซอฝรั่งอย่างเล็กมี ๔ สาย และมีคันชักสำหรับสี (อ.violin)

สรุปสาระสำคัญ

คำต่างประเทศที่ไทยยืมมาใช้มีสาเหตุมาจากการติดต่อกับสัมพันธ์กับประเทศต่างๆ ทั้งในด้านการเมือง การค้าขาย การเผยแผ่ศาสนา ฯลฯ คำยืมภาษาต่างประเทศจึงเข้ามาในภาษาไทย ได้แก่ ภาษาชวา – มลายู ทมิฬ มอญ โปรตุเกส ฝรั่งเศส เปอร์เซีย อาหรับ และพม่า คำยืมเหล่านี้ ไทยนำมาใช้ทั้งในวรรณคดีและในชีวิตประจำวัน

กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้

- ให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายถึงประโยชน์ของคำยืมในภาษาไทย
- ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มตัดข้อความมีความยาวประมาณ ๑๐ บรรทัด จากหนังสือพิมพ์หรือหนังสือนิตยสารต่างๆ แล้วค้นหาคำยืมที่มาจากภาษาต่างประเทศ และแยกเป็นหมวดหมู่โดยใช้พจนานุกรมในการพิจารณาคำยืมเหล่านั้น

๓. ให้นักเรียนรวบรวมคำยืมภาษาต่างประเทศที่พบตามป้ายโฆษณาสินค้าทั่วไป จัดเป็นหมวดหมู่ แล้วเก็บรวบรวมไว้ในสมุดความรู้ของห้องเรียน

๔. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มกันค้นคว้ารวบรวมคำยืมจากภาษาต่างประเทศ จากหนังสือพิมพ์ หรือหนังสือนิตยสารต่างๆ มานำเสนอหน้าชั้นเรียน แล้วบันทึกไว้ในสมุดความรู้ของห้องเรียน

๕. จากประโยคหรือข้อความที่ยกมานี้ให้นักเรียนช่วยกันหาคำยืมภาษาต่างประเทศ แล้วบอกด้วยว่าเป็นคำยืมมาจากภาษาใด และมีความหมายว่าอย่างไร โดยค้นคว้าจากพจนานุกรม

- เพียงขึ้นจากสถานีรถไฟใต้ดินโอเปร่า จะเห็นร้านค้าเฟื่องเป็นสง่า ช่วงอากาศดี จะตั้งโต๊ะนอกร้าน
- อย่างแสนผ้าชีฟองสีครีม ชุดเก่งของดิฉัน ดิฉันเลือกลูกไม้ตัดดอก มาแต่งเติม บริเวณช่วงคอ
- จะพาดวงใจไคลคลา ไปมะงุมมะงาหราสำราญ
- เห็นเพลิงพุ่งรุ่งโรจน์โชตนา ก็แบหลาโจนเข้าในอัคคี
- ด้วยบัดนี้บุตรีดาหา จรกาให้มาตุนาหงัน

